

İlgili Kanun / Madde
2821 S. SK/61

T.C.
YARGITAY
22. Hukuk Dairesi

Esas No. 2019/6682

Karar No. 2020/258

Tarihi: 14/01/2020

- SENDİKA AİDAT ALACAĞI
- TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDE AİDATIN NE ZAMAN ÖDENECEĞİ KARARLAŞTIRILMIŞSA İHTARA GEREK KALMAKSIZIN TEMERRÜDÜN GERÇEKLEŞECEĞİ
- KİSMİ ÖDEMENİN ZAMANAŞIMINI KESECEĞİ

ÖZETİ "Toplu İş Sözleşmelerinde kesilen aidatın ne zaman sendikaya yatırılacağı hususu düzenlenmiş ise ayrıca ihtara gerek kalmadan bu tarihlerden itibaren faize karar verilmeli, düzenlenmemiş ise taraf sendikanın işvereni temerrüde düşürmesi gerekir. Dava tarihinden önce sendika tarafından işverenin temerrüde düşürülmesi söz konusu değil ise dava ve ıslah tarihi temerrüt tarihini oluşturmaktadır.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, kısmi ödemenin zamanaşımını kesen bir sebep olduğu dikkate alındığında, davalı tarafından yapılan 19/09/2013 tarihli 30.000,00 TL tutarındaki kısmi ödeme ile zamanaşımı kesildiğinden ve bu tarihten itibaren 5 yıllık süre içinde olmak üzere 12/03/2018 tarihi itibarıyla birleşen dava açıldığından, davalının zamanaşımını definin sonuca bir etkisi bulunmamaktadır.

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmekle, temyiz talebinin süresinde olduğu

anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:Asıl davada davacı vekili, müvekkili sendika ile davalı ... arasında toplu iş sözleşmeleri bağitlandığını, davalıya bağı işyerlerinde çalışan işçilerin ücretlerinden üyelik ve dayanışma aidatlarının kesilmesi talebini içeren yazının davalıya tebliğ edildiğini, ancak 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'na göre kesilmesi gereken üyelik ve dayanışma aidatlarının, toplu iş sözleşmesine göre belirlenmiş süre içerisinde davalı tarafından ödenmesi gerekirken ödenmediğini ileri sürerek 150.000,00 TL sendika üyelik ve dayanışma aidatı asıl alacağının dava tarihinden itibaren işleyecek en yüksek işletme kredisi faizi ile birlikte, ayrıca dava tarihine kadar 1.000,00 TL işlemiş faiz alacağının tahsiline karar verilmesini talep etmiştir. Birleşen davada davacı vekili, 534.008,58 TL işlemiş faiz alacağının tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti: Davalı vekili, davacının talebinin zamanaşımına uğradığı, faiz talebinin yerinde olmadığı ve ayrıca davacının talebinin fahiş olduğunu savunarak asıl ve birleşen davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkeme Kararının Özeti: Mahkemece, asıl ve birleşen davanın kabulüne karar verilmiştir.

Temyiz: Kararı davalı vekili temyiz etmiştir.

Gereke: Dava, dava tarihinde yürürlükte bulunan 2821 sayılı Kanun'un 61. maddesi kapsamında, sendika üyelik ve dayanışma aidat alacaklarının tahsili istemine ilişkindir.2821 sayılı Kanun'un 61. maddesinin birinci fıkrasına göre "İşyerinde uygulanan toplu iş sözleşmesini tarafı olan işçi sendikasının, toplu iş sözleşmesi yapılmamışsa veya sona ermişse yetki alan işçi sendikasının yazılı talebi ve aidatı kesilecek sendika üyesi işçilerin listesini vermesi üzerine, işveren sendika tüzüğü uyarınca üyelerin sendikaya ödemeyi kabul ettikleri üyelik aidatını ve Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu gereğince sendikaya ödenmesi gerekli dayanışma aidatını, işçilere yapacağı ücret ödemesinden kesmeye ve kestiği aidatın nevini belirterek tutarını ilgili sendikaya göndermeye mecburdur." Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise "Yukarıdaki fıkra gereğince sendika tüzüğüne uygun olarak kesilmesi istenen aidatı kesmeyen işveren ilgili sendikaya karşı kesmediği veya kesmesine rağmen bir ay içinde ilgili kuruluşa göndermediği miktar tutarınca genel hükümlere göre sorumlu olduktan başka aidatı sendikaya verinceye kadar bankalarca işletme kredilerini uygulanan en yüksek faizi ödemek zorundadır" hükmü yer almaktadır. Buna göre, 2821 sayılı Kanun'un 61/1. maddesine göre bir işyerinde veya işletmede toplu iş sözleşmesi yapmak için 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu'nun 16. maddesi uyarınca yetki belgesi alan işçi sendikası, yetki belgesine konu işyeri veya işletmede çalışan üyesi işçilerin listesini ve sendika tüzüğüne göre üyelerin sendikaya ödemeyi kabul ettikleri üyelik aidatını

işverene bildirmesi ve bu listeye göre üyelik aidatının kesilmesini ve sendikaya ödenmesini istemesi gerekir. Dava tarihinde yürürlükte bulunan 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun "Borçlunun temerrüdü" başlıklı 101. maddesinin birinci fıkrasına göre de "Muaccel bir borcun borçlusu alacaklının ihtarı ile mütemerrit olur." aynı maddenin ikinci fıkrasına göre ise "Borcun ifa edileceği gün müttefikan tayin edilmiş veya muhafaza edilen bir hakka istinaden iki taraftan birisi bunu usulen ihbarda bulunmak suretiyle tespit etmiş ise, mücerret bu günün hitamı ile borçlu mütemerrit olur. "Toplu İş Sözleşmelerinde kesilen aidatın ne zaman sendikaya yatırılacağı hususu düzenlenmiş ise ayrıca ihtara gerek kalmadan bu tarihlerden itibaren faize karar verilmeli, düzenlenmemiş ise taraf sendikanın işvereni temerrüde düşürmesi gerekir. Dava tarihinden önce sendika tarafından işverenin temerrüde düşürülmesi söz konusu değil ise dava ve ıslah tarihi temerrüt tarihini oluşturmaktadır. Bu genel açıklamalar ışığında tarafların temyiz itirazları değerlendirildiğinde;

1-Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuni gerekçeleri sebeplere göre davalının aşağıdaki bentlerin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2-Bozma ilâmının ikinci bendinde asıl alacak tutarından 6.581,64 TL eksik mahsup yapıldığı belirtilmesine karşın, bozmadan sonra mahsup yine eksik tutarda yapılmıştır.

Dava tarihinden sonra ödenen 50.000,00 TL'nin işlemiş faiz alacağından mahsubu isabetli ise de, netice olarak asıl alacak tutarının 161.918,35 TL olarak hüküm altına alınması gerektiğinin gözetilmemesi isabetsizdir.

3-Öncelikle belirtmek gerekir ki, kısmi ödemenin zamanaşımını kesen bir sebep olduğu dikkate alındığında, davalı tarafından yapılan 19/09/2013 tarihli 30.000,00 TL tutarındaki kısmi ödeme ile zamanaşımı kesildiğinden ve bu tarihten itibaren 5 yıllık süre içinde olmak üzere 12/03/2018 tarihi itibarıyla birleşen dava açıldığından, davalının zamanaşımı definin sonuca bir etkisi bulunmamaktadır.

Bununla birlikte mahkemece asıl ve birleşen dava yönünden toplam işlemiş faiz bedeli olarak 535.008,58 TL belirlenmiş ise de yapılan araştırma yetersiz olduğu gibi bu hususta bozma ilâmının gereği de yerine getirilmemiştir.

Mahkemece, işlemiş faiz alacağı hesaplanırken bankalar tarafından Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na bildirilen kaydı faiz oranlarının esas alındığı bilirkişi raporuna itibarla hüküm kurulduğu anlaşılmaktadır. Buna mukabil bozma ilâmında açık bir şekilde bankalarca fiilen uygulanan işletme kredisi faiz oranlarının dikkate alınması gerektiği hususu belirtilmiştir.

Mahkemece, ilgili tüm bankalardan fiilen uyguladıkları işletme kredisi faiz oranları sorulmalı ve bu suretle "bankalarca işletme kredilerine uygulanan en yüksek faiz oranı" tespit edildikten sonra işlemiş faiz hesabı yapılmalıdır. Kabule göre de, usuli müktesep hak gereği bozmadan önce işlemiş faiz alacağı toplamının

471.619,00 TL olarak belirlenmesine karşın, bozmadan sonra bu tutarın aşılması da hatalıdır.

4-Asıl dava yönünden hüküm altına alınan işlemiş faiz alacağı tutarının hüküm fıkrasında gösterilmemesi de doğru değildir. Anılan hususlar gözetilmeksizin, eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

Sonuç: Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebeplerle BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 14/01/2020 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.